

From last time: Rabbi Hutner on sheidim <https://rechovet.blogspot.com/2013/03/a-different-approach-to-sheidim.html>

5:9-14 Solomon is wise and the world is impressed (continued)

1. Midrash Tanchuma, Chukat 6

ומה היתה חכמתן של בני קדם? שהיו יודעים במזלות וערומים בטייר.

And what was the wisdom of the people of *kedem*? They knew the constellations and were clever in the birds.

2. Abarbanel to Melachim I 3:10

והבחינה השלישית היא מפאת ידיעתו אופני הרכבות הדברים והתמזגותם והמקום והזמן ושאר הדברים המתחייבים בהוייה כפי מה שיאות לכל מין ומין, וג"כ הפועלים הצריכים לכל הויה והויה ואופני ההתהוות ושעורי היסודות הנכנסים בכל מורכב ומורכב כפי הראוי למינו, מה שמעולם לא הגיע אליו שום חוקר בעיונו... עד שהיה אפשר לו לפעול בריאות טבעיות בדברים הטבעיים לשעתם, על דרך מה שזכרו חכמי התלמוד (סנהדרין סה:): מהאי גברא דעבד רבא... וכבר נמצאו באומות ישמעאל ספרים מיוחסים ביניהם למלך שלמה מדברים שהם מהמין הזה... שחרטומי מצרים היו כ"כ בקיאים בידיעת טבעי הדברים שהיו יודעים לעשות בריאות חדשות, כמו שנראה מספורי התורה (שמו' ז - ח) ושלמה הגדיל לעשות מהם...

שלמה לפי שהגיע אל אמתת החכמה ההיא ע"ד הפלא ומפאת סבות', השיג מה למעלה מה למטה בטבעים השממיים ובמספרם והנחותיהם ובסודור תנועותיהם, והשיג עם זה אמתת כחותיהם בהנהגת הדברים השפלים איך היא. ובמלאכה המעשית עשה כרצונו והצליח, וכמו שזכרו חכמים ז"ל מהפעולות שעשה בכסא והצורות אשר עשה מאריות ונמרים ושאר הצורות...

The third aspect is his knowledge of how to join and blend things, and the place and the time and other factors necessary for each species, and the deeds necessary for each entity... to the point where he can create natural creatures, using natural means, for a time, as Sanhedrin 65b records with the man whom Rava created... And among the Muslims there are books attributed to King Solomon of such things... For the Egyptian *chartumim* were so expert in knowledge of nature that they knew how to make new creatures, as seen in Shemot 7-8, and Solomon exceeded them...

Because Solomon achieved the truth of that wisdom miraculously and from its Cause, he grasped what is above and below in the nature of the heavens and their number and their principles and the order of their movements, and with this he grasped the truth of their forces in running lower affairs, however that works. And in practical matters he acted and succeeded, as the Sages mentioned his deeds with the throne and the forms he made of lions and leopards and other forms...

3. Midrash, Bamidbar Rabbah 19:3

"ומכל חכמת מצרים" - מה היתה חכמת מצרים? את מוצא כשביקש שלמה לבנות בית המקדש שלח אצל פרעה נכה, אמר לו "שלח לי אומנין בשכרן, שאני מבקש לבנות בית המקדש." מה עשה? כנס כל אצטרלוגין שלו, צפו וראו בני אדם שעתידין למות באותה שנה ושלחן לו. כשבאו אצל שלמה צפה ברוח הקדש שהם מתים באותה שנה, נתן להם תכריכיהן ושלחן אצלו. שלח לו, "לא היה לך תכריכין לקבור את מתידך? הרי לך הן ותכריכיהן."

"And from all of the wisdom of Egypt" – What was the wisdom of Egypt? You find that when Solomon sought to build the Beit haMikdash, he sent to Pharaoh Necho. He said, "Send me craftsmen I will pay, for I wish to build the Beit haMikdash." What did [Pharaoh] do? He gathered all of his astrologers, and they looked and saw people who were going to die that year, and he sent them to [Solomon]. When they came to Solomon, he saw with Divine inspiration that they would die that year. He gave them shrouds and sent them back to [Pharaoh]. He sent, "Did you lack shrouds to bury your dead? Here they are, with their shrouds."

4. The wise people named in 5:11

- Known philosophers (Abarbanel)
- Sons of Zerach ben Yehudah in Divrei haYamim I 2:6 (Rashi)
- Levijim who sang (Radak)
- Wise figures of Jewish history (Kohelet Rabbah 7:1:23)

5. Midrash, Kohelet Rabbah 7:1:23

"ויחכם מכל האדם" מאדם הראשון... "מאיתן האזרחי", זה אברהם, דכתיב (תהלים פט) "משכיל לאיתן האזרחי", "והימן" זה משה שנא' (במדבר יב) "בכל ביתי נאמן הוא", "וכלכל" זה יוסף דכתיב (בראשית מז) "ויכלכל יוסף", "... "ודרדע" זה דור המדבר שכולו דעה, "בני מחול" אלו ישראל שמחל להם הקב"ה על מעשה העגל.

"And he was wiser than any man" – Than Adam the First... "Than Eitan ha'Ezrachi" – Than Abraham... "And Heiman" is Moshe... "And Kalkol" is Yosef... "And Darda" is the wilderness generation, which was all knowledge. "Sons of Machol" – This is Israel, whom Gd forgave for the Calf.

6. King Solomon as a man of *meshalim* Mishlei 1:1, 10:1, 25:1; Kohelet 12:9

7. 3000 *meshalim*, 1005 poems?

- אלף = "lesson"
 - Three lessons – Three parts of Mishlei
 - Five lessons
 - Three in Mishlei, plus Shir haShirim and Kohelet (Rashi)
 - Five parts of Shir haShirim, plus the "song of אלף" at the end (Malbim)
- אלף = 1,000
 - 3000 *meshalim* on each item in Torah, 1005 reasons for everything in the prophets (Eruvin 21b)
 - 3000 *meshalim* teaching character, 5000 poems about the world of the angels (Abarbanel)

8. Radak to Melachim I 5:12

אינם נמצאים אצלינו... כי רבים ספרים אבדו לישראל בגלותם. וכן מה שחבר בחכמת הטבע...

These are not found with us... For Israel lost many books in their exile. And so that which he composed in natural sciences...

9. Ralbag to Melachim I 5:12

ידמה שאלו המשלים שכלל אותם ספר משלי ומאותם השירים נבחר השיר אשר כלל אותו ספר השירים. ולז"א בראש ספר משלי "משלי שלמה בן דוד מלך ישראל לדעת חכמה ומוסר וכו'" ר"ל שאלו המשלים לבד יהיה תועלתם באלו הענינים שזכר פה. ואולם שאר המשלים שדבר שלמה לא היה תועלתם לאלו הדברים ולזה לא נכתבו באלו הספרים הנכתבים ברוח הקדש. ולזאת הסבה אמר ג"כ בראש ספר השירים "שיר השירים אשר לשלמה" ר"ל שזה השיר הוא הנבחר שבשירים אשר לשלמה:

It appears that these are the parables he included in Mishlei, and from those poems he chose the poem he included in Shir haShirim. Thus it says at the start of Mishlei, "The parables of Solomon son of David, King of Israel, to know wisdom and *mussar*, etc." Meaning, only these parables will help in the matters mentioned here. But Solomon's other parables would not help with these things, and therefore they were not included in these books, which were written with Divine inspiration. And for this reason he also said at the start of Shir haShirim, "The song of songs of Solomon," meaning that this poem was the best of Solomon's songs.

10. Midrash Tanchuma, Chukat 6

אמר ר' שמואל בר נחמן חזרנו על כל המקראות ולא מצאנו שנתנבא שלמה אלא קרוב לשמונה מאות פסוקים, אלא מלמד שכל פסוק ופסוק יש בו שנים ושלושה טעמים...

Rabbi Shemuel bar Nachman said: We have reviewed all of Scripture, and we have only found that Solomon prophesied close to 800 verses! Rather, this teaches that every verse had two or three reasons...

11. Rabbeinu Yehonatan of Lunel, Commentary to Rif to Pesachim 56a

וגנו ספר רפואות שחבר שלמה המלך בחכמתו, כדכתיב [מ"א ה'] "וידבר על העצים" וכתיב [שם] "מן הארז אשר בלבנון ועד האזוב אשר [יצא] בקיר", שסיפר, לזה העשב יש כח זה ומועיל לחלי זה.

And he stored the Book of Cures which Solomon composed in his wisdom, as it says, "And he spoke about the trees," and it says, "From the cedar in Lebanon to the hyssop that emerged from the wall," saying, "This grass has this property, and helps with this illness."

12. Midrash, Pesikta d'Rav Kahana (Mandelbaum ed.) #4

וכי איפשר לאדם לדבר על העצים, מן הארז אשר בלבנון עד האזוב אשר יוצא בקיר? אלא אמר שלמה מפני מה מצורע זה מיטהר בגבוה שבגבוהים ובנמוך שבנמוכים? אלא על ידי שאם אדם זה מגביה את עצמו כארז הוא לוקה בצרעת, וכיון שהוא משפיל את עצמו כאזוב הוא מתרפא באיזוב.

Is it possible to speak to the trees, "from the cedars of Lebanon to the hyssop emerging from the wall"? Rather: Solomon said: Why does this *metzora* become ritually pure with the tallest of the tall and the shortest of the short? If someone elevates himself like a cedar, he will be struck with *tzara'at*, and once he lowers himself like the hyssop he will be healed with the hyssop.

13. Kohelet 7:23, Mishlei 30:18

...אמרתי אֶחְכְּמָה והיא רחוקה ממני:
שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי וְאֶרְבָּעָה לֹא יָדַעְתִּים:

14. Talmud, Yoma 14a

אם על הטמא טהור, על הטהור לא כל שכן? ורבי עקיבא? היינו דקאמר שלמה "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני."
If it converts the ritually impure to become ritually pure, then how much more so the ritually pure! What will Rabbi Akiva reply? This is what Solomon said, "I said I would become wise, but it is remote from me. (Ecclesiastes 7:23)"

15. Midrash, Vayikra Rabbah 30:15

אחר כל אותו החכמה שכתוב בשלמה... ישב לו תמיה על ד' מינין הללו, שנא' (משלי ל) "שלשה המה נפלאו ממני" - ג' המה פסח מצה ומרור, "וארבעה לא ידעתים" אלו ד' מיני' שבלולב, שבקש לעמוד עליהם. 'פרי עץ הדר' מי יאמר שהוא אתרוג? כל האילנות עושין פירות הדר! 'כפות תמר' התורה אמרה טול שתי כפות תמרים להלל בהן והוא אינו נוטל אלא לולב, לבה של תמרה?? 'וענף עץ עבות' מי יאמר שהוא הדס, הרי הוא אומר במקום אחר (נחמיה ח) "צאו ההר והביאו עלי זית [ועלי עץ שמן ועלי הדס ועלי תמרים ועלי עץ עבות]!" 'וערבי נחל' כל האילנות גדלין במים!...

After all of that wisdom recording regarding Solomon... He sat in wonder regarding these four species, as Mishlei 30 says, "There are three that are beyond me" – the three are pesach, matzah and marror. "And four I do not know" – these are the four species with the lulav, which he tried to understand. "The fruit of a beautiful tree (or beautiful tree fruit)" – who says this is the etrog? All trees produce beautiful fruit! "Date leaves" – the Torah says to take two date leaves with which to praise, and we only take the lulav, the heart of the date palm?? "And the branch of the tree of braids" – Who says this is hadas? Nechemiah 8 says "Go out to the mountain and bring olive leaves [and leaves of oil wood and leaves of hadas and leaves of dates and leaves of the tree of braids]!" "And aravot of the stream" – All trees grow on water!...

5:17 Solomon can build the Beit haMikdash, and Dovid can't. Why?

16. Shemuel II 7:1-17

(א) וַיְהִי כִּי יָשַׁב הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ וְד' הַנְּיִים לוֹ מִסָּבִיב מִפֶּלֶא אֲיָבִי: (ב) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵל נָתָן הַנְּבִיא רְאֵה נָא אֲנִי יוֹשֵׁב בְּבֵית אֲרָזִים וְאֶרְוֹן הָאֱלֹקִים יוֹשֵׁב בְּתוֹךְ הִירֵיעָה: (ג) וַיֹּאמֶר נָתָן אֵל הַמֶּלֶךְ פֶּלֶא אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ לֵךְ עֲשֵׂה כִּי ד' עֲמֹה: (ד) וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דָבָר ד' אֵל נָתָן לֵאמֹר: (ה) לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל עַבְדִּי אֵל דָּוִד פֶּה אָמַר ד' הֲאֵתָה תִּבְנֶה לִּי בַּיִת לְשִׁבְתִּי: (ו) כִּי לֹא יִשְׁבְּתִי בְּבֵית לְמִיּוֹם הַעֲלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה וְאֵהְיָה מִתְהַלֵּךְ בְּאֶהָל וּבְמִשְׁכָּן: (ז) בְּכָל אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַדָּבָר דִּבַּרְתִּי אֶת אֲחִי שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לַרְעוֹת אֶת עַמִּי אֶת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לָמָּה לֹא בְּנִיתֶם לִי בַּיִת אֲרָזִים: (ח) וְעַתָּה פֶה תֹאמַר לְעַבְדִּי דָּוִד פֶּה אָמַר ד' צַבָּאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן הַנְּהוּהָ מֵאֲחֵר הַצָּאֵן לְהָיִית נָגִיד עַל עַמִּי עַל יִשְׂרָאֵל: (ט) וְאֵהְיָה עִמָּךְ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלַכְתָּ וְאֶכְרַתְּהָ אֶת כָּל אֲיָבִיךָ מִפְּנֵיךָ וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם גָּדוֹל כְּשֵׁם הַגְּדֹלִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ: (י) וְשִׁמְתִי מְקוֹם לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל וְנִטְעַמְתִּיו וְנִשְׁכַּחְתִּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא יִסְיֹפוּ בְנֵי עוֹלָה לְעַנּוֹתוֹ כְּאֲשֶׁר בְּרָאשׁוֹנָה: (יא) וְלִמֵּן הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתִי שְׁפֹטִים עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהִנִּיחִיתִי לְךָ מִפֶּלֶא אֲיָבִיךָ וְהִגִּיד לְךָ ד' כִּי בַּיִת יַעֲשֶׂה לְךָ ד': (יב) כִּי יִמְלֹאוּ יְמֶיךָ וְשִׁכַבְתָּ אֶת אֲבֹתֶיךָ וְהִקִּימְתִי אֶת וְרַעַף אֲחֵרֶיךָ אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ וְהִכִּינְתִי אֶת מַמְלַכְתּוֹ: (יג) הוּא יִבְנֶה בַּיִת לְשִׁמִּי וְכִנְנֹתִי אֶת כֶּסֶף מַמְלַכְתּוֹ עַד עוֹלָם: (יד) אֲנִי אֵהְיָה לוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה לִּי לְבֵן אֲשֶׁר בְּהַעֲוָתוֹ וְהִכְתַּמְתִּיו בְּשִׁבְטֵי אֲנָשִׁים וּבְנִגְעֵי בְנֵי אָדָם: (טו) וְחִסְדִּי לֹא יִסוּר מִמֶּנּוּ כְּאֲשֶׁר הִסְרִיתִי מֵעַם שְׂאוֹל אֲשֶׁר הִסְרִיתִי מִלְּפָנֶיךָ: (טז) וְנִאֲמַן בֵּיתְךָ וּמַמְלַכְתְּךָ עַד עוֹלָם לְפָנֶיךָ כְּפָסַף יִהְיֶה נִכּוֹן עַד עוֹלָם: (יז) כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְכָל הַחֲזִיוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבַּר נָתָן אֵל דָּוִד:

17. Divrei haYamim I 17:1-15

(א) וַיְהִי כְּאֲשֶׁר יָשַׁב דָּוִד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵל נָתָן הַנְּבִיא הִנֵּה אֲנִי יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאֲרָזִים וְאֶרְוֹן כְּרִית ד' תַּחַת יְרֵיעוֹת: (ב) וַיֹּאמֶר נָתָן אֵל דָּוִד פֶּלֶא בִּלְבָבְךָ עֲשֵׂה כִּי הָאֱלֹקִים עִמָּךְ: (ג) וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דָבָר אֱלֹקִים אֵל נָתָן לֵאמֹר: (ד) לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל דָּוִד עַבְדִּי פֶה אָמַר ד' לֹא אֵתָה תִּבְנֶה לִי הַבַּיִת לְשִׁבְתִּי: (ה) כִּי לֹא יִשְׁבְּתִי בְּבֵית מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר הִעֲלִיתִי אֶת יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְאֵהְיָה מֵאֶהָל אֵל וּמִמִּשְׁכָּן:

(ו) בכל אשר התהלכתי בכל ישראל הדבר דברתי את אחד שפטי ישראל אשר צויתי לרעות את עמי לאמר למה לא בניתם לי בית ארזים: (ז) ועתה פה תאמר לעבדי לדוד ס פה אמר ד' צבקות אני לקחתיה מן הננה מן אחרי הצאן להיות נגיד על עמי ישראל: (ח) נאקה עמה בכל אשר הלכת נאקרית את כל אויביה מפניה ועשיתי לה שם פשם הגדולים אשר בארץ: (ט) ושמתי מקום לעמי ישראל ונטעתיהו ושכן תחתיו ולא ירצז עוד ולא יוסיפו בני עולה לבלתו פאשר פראשונה: (י) ולמימים אשר צויתי שפטים על עמי ישראל והקנעתי את כל אויביה נאגד לה ובית יבנה לה ד': (יא) וקה כי מלאו ימיה ללכת עם אבתיה ונקימותי את ורעה אחריה אשר יקה מבניה ונקימותי את מלכותו: (יב) הוא יבנה לי בית וכוונתי את פסא עד עולם: (יג) אני אקה לו לאב והוא יקה לי לבן וחסדי לא אסיר מעמו פאשר הסירותי מאשר הנה לפניה: (יד) והעמדתיהו בביתי ובמלכותי עד העולם ופסא יקה נכון עד עולם: (טו) פכל הדברים האלה ופכל הקוון הנה פן דבר נתן אל דויד: פ

18. Melachim I 5:16-19

19. Divrei haYamim I 22:7-11

(ז) ויאמר דויד לשלמה בנו בני אני הנה עם לבבי לבנות בית לשם ד' אלקי: (ח) ויהי עלי דבר ד' לאמר דם לרב שפכת ומלקמות גדלות עשית לא תבנה בית לשמי כי דמים רבים שפכת ארצה לפני: (ט) הנה בן נולד לה הוא יקה איש מנוחה ונקחותי לו מפל אויביו מסביב כי שלמה יקה שמו ושלוש ופקט אתן על ישראל בנמיו: (י) הוא יבנה בית לשמי והוא יקה לי לבן ואני לו לאב ונקימותי פסא מלכותו על ישראל עד עולם: (יא) עתה בני הנה ד' עמה והצלחת ובנית בית ד' אלקיה פאשר דבר עליה: ...

20. Divrei haYamim I 28:1-3

(א) וניקהל דויד את כל שרי ישראל שרי השבטים ושרי המחלקות ושרי המשרתיים את המלך ושרי האלפים ושרי המאות ושרי כל רכוש ומקנה למלך ולבניו עם הסריסים והגבורים ולכל גבור חיל אל ורושלם: (ב) ונקם דויד המלך על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אני עם לבבי לבנות בית מנוחה לארון ברית ד' ולהדם רגלי אלקינו ונקימותי לבנות: (ג) והאלקים אמר לי לא תבנה בית לשמי כי איש מלקמות אתה ודמים שפכת:

21. Radak, Commentary to Divrei haYamim I 22:8

זה לא מצאנו שאמר לו ד' אבל דוד אמר כן בלבו כי מפני זה מנעהו ד' לבנות הבית, או נתן הנביא אמר לו כן. ואעפ"י שלא נכתב בספר שמואל נמצא כמוהו רבים כמו ותאמרו נשלחה אנשים. ובאמרו דמים לרוב שפכת ארצה כי דם נקיים היה בדמים אשר שפך כמו דם אוריה... גם בדמי הכהנים היה הוא הסבה... גם בדמי הגוים אשר שפך אותם שלא היו בני מלחמתו אפשר שהיו בהם אנשים טובים וחסידים. אעפ"י כן לא נענש עליהם כי כוונתו לכלות הרשעים שלא יפרצו בישראל ולהציל עצמו כשהיה בארץ פלשתים... אבל כיון שנזדמן לו שפכות דמים לרוב מנעו מלבנות בית המקדש שהוא לשלום ולכפרת עון ולעטרת תפלה, כמו שמנעו להניף ברזל במזבח ובבית המקדש לפי שהברזל עושים ממנו כלי הריגה לא יעשו ממנו כלי שלום ברוב

We have not found that Gd told him this, but Dovid said it in his heart, that this was why Gd had kept him from building the Beit haMikdash. Or, Natan the Prophet said it to him; it is not recorded in Shemuel, but many such cases exist, like "And you said: We will send men." "You spilled much blood earthward" because there was innocent blood among the blood he had spilled, like that of Uriah... He was also the cause of the blood of the Kohanim... Also, in the blood of the non-Jews he had spilled, people who were not at war with him, perhaps there were good and pious people. Still, he was not punished for this, as his intent was to eradicate the wicked lest they attack the Jews, and to save himself in the land of the Philistines... But since great bloodshed had come to him, that kept him from building the Beit haMikdash, which is for peace and atonement and the crown of prayer, just as the Torah prohibits raising iron upon the altar and in the Beit haMikdash, because they make tools of murder from iron, and they don't make many tools of peace therefrom...

22. Rambam, Shemonah Perakim #7

ואין מתנאי הנביא שיהיו לו מעלות המידות כולן, עד שלא תחסרהו פחיתות כלל, שהרי שלמה - נביא, כעדות הכתוב: "בגבעון נראה ד" וכו', ומצאנו לו בפרוש פחיתות מידות, והיא רוב התאוה, וזה בריבוי הנשים, וזו מפעולות תכונת רוב התאוה. ואמר, מבואר: "הלא על אלה חטא שלמה" וכו'. וכן דוד, עליו השלום - נביא, אמר: +שמואל ב' כג, ג+ "לי דיבר צור ישראל", ומצאנוהו בעל אכזריות.

It is not a requirement for a prophet to have all of the character traits, to the point where he has no deficiency at all, for Solomon was a prophet, as the text testifies, "In Givon, Gd appeared etc." And we find, explicitly, that he had deficient character – excessive desire, expressed in a multiplicity of wives, which is one of the deeds generated by the trait of excessive desire. And it said, "In all of these Solomon sinned," etc. Also David was a prophet, as Shemuel II 23:3 says, "The Tzur of Israel spoke to me," and we find that he was cruel.

23. Midrash Pesikta Rabti 2

מזמור שיר חנוכת בוא וראה שלמה בונה את הבית והוא נקרא לשמו של דוד אלא דוד היה ראוי לבנותו ובשביל דבר אחד לא בנה אותו ואע"פ שחשב לבנותו בא נתן הנביא ואמר לו לא תבנה לי הבית למה כי דמים רבים שפכת ארצה [לפני] כיון ששמע דוד נתיירא אמר הרי נפסלתי מלבנות בית המקדש אמר רבי יהודה בר אלעאי אמר לו הקב"ה דוד אל תירא חייך כך הם לפני כצבי ואיל לכך נאמר שפכת ארצה ואין ארצה אלא צבי ואיל שנאמר על הארץ תשפכנו כמים. [דבר אחר] אמר לו הקב"ה חייך כל דמים ששפכת היו לפני קרבנות שכן כתיב כי דמים רבים שפכת [ארצה] לפני אמר ר"ש בן יוחאי אין לפני אלא קרבנות שנאמר ושחט את בן הבקר לפני ד' אמר לו דוד א"כ ולמה איני בונה אותו אמר לו הקב"ה שאם אתה בונה אותו הוי קיים ואינו חרב אמר לו והרי יפה אמר לו הקב"ה גלוי וצפוי לפני שעתידים לחטא...

'A psalm, a song for the dedication' – See how Solomon built the Beit haMikdash and it was called by David's name! David was suited to build it, but because of one thing he did not build it. He planned to build it, but Natan the Prophet told him, 'You shall not build the house for Me.' Why? 'For you have spilled much blood earthward before Me.' When David heard this he was frightened and he said, 'I have been disqualified from building the Beit haMikdash!' Rabbi Yehudah bar Illa'i said: Gd said to him, 'David, do not fear. By your life, all of the blood you spilled was like a korban before Me,' as it is written, '...before Me'.
Rabbi Shimon bar Yochai said: 'Before Me' is only a korban, as in, 'He shall shecht the cattle before Gd.'
David said, 'Then why do I not build it?' Gd replied, 'If you would build it, it would remain standing and never be destroyed.' David said, 'Wouldn't that be good?' Gd replied, 'It is known and foreseen before Me that they will sin'...

24. Abarbanel, Commentary to Shemuel II 7:4-5

שראה יתברך שאין ראוי לבנות הבית מצד הפועל ומצד הזמן. מצד הפועל שהוא דוד, לפי שדוד היה רועה צאן והקל יתברך הקימו לנגיד והוא יתברך עשה בית לדוד ואיך יעשה דוד בית לו יתברך? כי אין ראוי שהמקבל הוא ישוב פועל, ודוד אשר האלקים עשה לו בית לא ישוב הוא לעשות בית לאלקים. ומצד הזמן, לפי שבנין הבית תלאו התורה במנוחת האויבים וההשקט מהמלחמות, וזה לא היה עדיין בימי דוד, כי עם היות שאמר שהניח ד' לו מכל אויביו מסביב, הנה אחר זה היו לו מלחמות רבות כמו שיזכור אחרי זה. ומפני שתי הסבות האלה ראה יתברך יותר ראוי שיבנה שלמה הבית, לפי שגולד במלכותו והיה מלך בן מלך גדול, ובימיו היה שלום והשקט והיתה מנותתו כבוד.

25. Abarbanel, Commentary to Shemuel II 7:8-9

"כה אמר ד' צבקות אני לקחתך מן הנוה מאחר הצאן וגו'", וזה ביאור הסבה הראשונה, ואמר שעשה הקל יתברך עמו ד' מיני חסדים גדולים. החסד האחד שלא נשאר רועה צאן כאבותיו והקל יתברך הבדילו לשר ולקצין...
ואמרו עוד "ואהיה עמך בכל אשר התהלכת", רמז לו החסד השני, שבהיותו בורח מפני שאול הצילו מידו...
החסד השלישי הוא אומרו "ואכרית את אויביך מפניך", רמז לו על מיתת שאול ואנשיו שהיו שונאים אותו.
ואמרו "ועשיתי לך שם גדול כשם הגדולים אשר בארץ" רמז לו אל החסד הד', והוא על הנסים ועל הפורקן ועל התשועות ועל הגבורות אשר עשה עמו אחרי המלכתו בלכידת ירושלים ובמלחמות הפלשתים, עד שיצא שם גבורותיו בעולם כשם הגבורים אשר מעולם אנשי השם...

26. The benefits of dual builders Rabbi Yitzchak Levi, ד' פועלו של שלמה למען בית ד'

- Avoid the arrogance of exclusive ownership
- A thicker cord
- Demonstrate growth